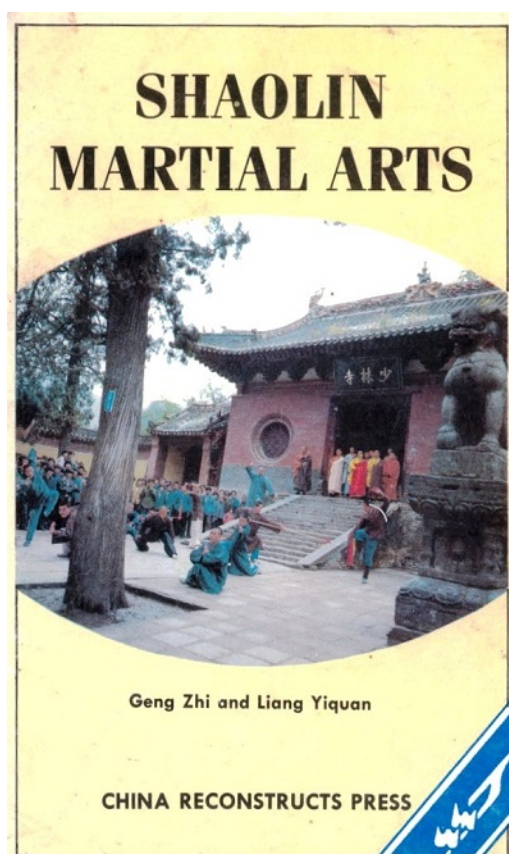

DWANAŚCIE SPOSOBÓW OCHRONY ZDROWIA MISTRZA HUANG DE FA

Shaolińskie sztuki walki są ściśle powiązane z różnymi metodami ochrony zdrowia. Na przestrzeni wieków adepci „Shaolin kung-fu” zgromadzili w tym względzie wiele sprawdzonych w praktyce doświadczeń. Są one obecnie wykorzystywane nie tylko przez entuzjastów sztuk walki, lecz także przez ludzi nie związanych z nimi, pragnących budować i utrzymywać przy ich pomocy własne zdrowie. Twórcą przedstawionych w niniejszym opracowaniu „dwunastu sposobów ochrony zdrowia” jest Huang De Fa – mistrz shaolińskich sztuk walki, które praktykował przez ponad pięćdziesiąt lat. Swoje doświadczenia z zakresu budowania, utrwalania i ochrony zdrowia zawarł on w tytułowych „dwunastu sposobach ochrony zdrowia”. Są one dobrym przykładem na to, jak na bazie starszych, prozdrowotnych systemów ćwiczeń oraz zaleceń, tworzą nowe, będące esencjonalną, częściową kompilacją wiedzy zawartej w swych obszerniejszych w tym względzie pierwowzorach.

Fot. 1. Okładka książki *Shaolin Martial Arts* wydanej przez China Reconstructs Press w 1987 r.

Niniejsze opracowanie opiera się na informacjach zawartych w książce autorstwa Geng Zhi oraz mistrza Liang Yiquan pt. „Shaolin Martial Arts” wydanej przez China Reconstructs Press w 1987 roku.

Dwanaście sposobów ochrony zdrowia mistrza Huang De Fa

Zalecenia wstępne oraz opis postawy ciała przed rozpoczęciem wykonywania ćwiczeń.

Praktycy tych ćwiczeń, wykonując je na zewnątrz pomieszczeń, zazwyczaj czynią to w postawie stojącej, gdy natomiast praktykują je we wnętrzu pomieszczenia, np. w pokoju, wykonują je siedząc.

- Jeśli zamierzasz ćwiczyć stojąc, stań ustawiając stopy równoległe względem siebie na szerokość ramion. Palce stóp skierowane są w przód. Dłonie oparte są na tułowi z obu jego stron, na wysokości talii.
- Jeśli chcesz wykonywać ćwiczenia siedząc, usiądź prosto, np. na krześle, i oprzyj obie stopy na podłożu tak, aby pięty spoczywały na nim, a stopy były oddalone od siebie w linii bocznej na szerokość bioder. Palce stóp skierowane są w przód. Połóż dłonie na kolanach (rys. 1).

Rys. 1.

Pierwszy sposób

ROZCZESYWANIE WŁOSÓW PALCAMI DŁONI

OPIS SPOSOBU

Zegnij wszystkie palce w obu dłoniach. Przesuń opuszkami palców po skórze głowy, począwszy od przodu nad czołem, w tył, aż do potylicy. Przeczesuj palcami dłoni włosy na głowie jak dwoma grzebieniami. Powtórz ruchy przeczesywania włosów szesnaście razy, bez względu na to, jak długie włosy posiadasz.

ODDZIAŁYWANIE

Chroni włosy przed wypadaniem.

UWAGI DOTYCZĄCE PRAKTYKI

- Aby nie podrapać skóry głowy, przed rozpoczęciem rozczesywania włosów palcami dłoni zadbaj o właściwą pielęgnację paznokci.
- Wykonuj czeszące ruchy palcami dłoni przesuwając je po głowie wyłącznie od przodu w tył.
- Przeczesując włosy palcami dłoni używaj takiej siły nacisku na skórę głowy, aby dotyk był przyjemny.

Rys. 2. Rysunki ilustrujące pierwszy sposób o nazwie „Rozczesywanie włosów palcami dłoni”

Drugi sposób

MASAŻ TWARZY, NOSA, OCZU ORAZ SKRONI

OPIS SPOSOBU

1. Pocieraj dłonie o siebie do chwili, aż poczujesz, że stały się gorące. Rozmasuj skórę twarzy rozgrzanymi pocieraniem dłońmi, przesuając je po niej naprzemiennie w górę i w dół szesnaście razy, tj. sunąc nimi po twarzy szesnaście razy w górę i szesnaście razy w dół.
2. Rozmasuj obszar po obu stronach nosa opuszkami środkowych palców dłoni, przesuując je z obu jego stron, począwszy od poziomu oczu, w dół, aż do poziomu dziurek nosa. Wykonaj powyższe ruchy palcami dłoni szesnaście razy.
3. Zamknij oczy, a następnie przyłóż opuszki palców do powiek. Przesuń szesnaście razy opuszki palców dłoni po powiekach i znajdujących się pod nimi gałkach oczu, począwszy od sąsiadującej z nosem wewnętrznej strony, ku stronie zewnętrznej, znajdującej się bliżej skroni.
4. Rozmasuj skronie opuszkami kciuków. Uczyń to przesuując je szesnaście razy po skroniach, od przodu głowy w tył, w kierunku karku.

ODDZIAŁYWANIE

Redukuje zmarszczki na twarzy.

UWAGI DOTYCZĄCE PRAKTYKI

- Wykonując niniejsze ćwiczenie oddychaj miarowo i głęboko, wstrzymując oddech w trakcie przesuwania palców dłoni po skórze głowy.
- Pocieraj dłonie o siebie aż do ich rozgrzania się, nie wydając przy tym żadnych dźwięków.

Trzeci sposób

PORUSZANIE OCZAMI

OPIS SPOSOBU

Spleć z sobą palce dłoni, a następnie połóż splecione dłonie na potylicy. Zamknij powoli oczy.

1. Poruszaj gałkami ocznymi naprzemiennie w prawo i w lewo trzydzieści sześć razy, tj. po osiemnaście razy w każdą stronę.
2. Wykonaj gałkami ocznymi osiem okrężnych ruchów, zgodne z kierunkiem ruchu wskazówek zegara, a następnie kolejne osiem w przeciwnym kierunku (rys. 3).

Rys. 3. Rysunek przedstawiający trzeci sposób o nazwie „Poruszanie oczami”

ODDZIAŁYWANIE

Chroni oczy przed chorobami.

UWAGI DOTYCZĄCE PRAKTYKI

- Gdy poruszasz gałkami oczu naprzemiennie w lewo i w prawo, wykonaj to w każdą ze stron najdalej, jak to tylko możliwe.
- Gdy poruszasz gałkami oczu okrężnie, w kierunku „na zewnątrz”, zrób to najobszerniej, jak tylko zdołasz.

Czwarty sposób

STUKANIE ZĘBAMI O SIEBIE

OPIS SPOSOBU

Utrzymuj postawę ciała oraz ułożenie rąk takie, jakie przyjąłeś wykonując poprzednie ćwiczenie.

Zamknij usta. Nie rozdzielając warg odsuń od siebie zęby osadzone w szczęce oraz w żuchwie tak dalece, jak to tylko możliwe. Zastukaj zębami o siebie trzydzieści sześć razy.

ODDZIAŁYWANIE

Stabilizuje zęby w dziąsłach.

UWAGI DOTYCZĄCE PRAKTYKI

- Stukaj zębami o siebie słyszalnie, lecz niezbyt mocno i nie za szybko.
- Stukaj zębami o siebie czterokrotnie w trakcie każdego wydechu.

Piąty sposób

PORUSZANIE JĘZYKIEM WE WNĘTRZU JAMY USTNEJ

OPIS SPOSOBU

Spleć z sobą palce dłoni. Umieść dłonie ze splecionymi palcami na karku, obejmując nimi i podtrzymując głowę. Zamknij powoli i delikatnie usta. Poruszaj okrężnie językiem we wnętrzu jamy ustnej, najpierw w lewo, a następnie w prawo, po trzydzieści sześć razy w każdą stronę. Gdy to uczynisz, dotknij końcem języka do podniebienia, tuż za korzeniami zębów osadzonych w szczęce.

ODDZIAŁYWANIE

Chroni przed nieżytem gardła.

Szósty sposób

POŁYKANIE ŚLINY

OPIS SPOSOBU

Gdy skończysz stukać zębami o siebie i poruszać językiem we wnętrzu jamy ustnej, przełknij zgromadzoną w ustach ślinę. Uczyń to połykając ją głęboko, z wyraźnie słyszalnym dźwiękiem przełykania.

ODDZIAŁYWANIE

Poprawia trawienie.

UWAGI DOTYCZĄCE PRAKTYKI

- Nie wypluwaj zgromadzonej w ustach śliny, lecz po prostu ją połknij.

Siódmy sposób

OSTUKIWANIE PALCAMI TYLNEJ CZĘŚCI CZASZKI

OPIS SPOSOBU

Położ palce dłoni na tylnej części głowy tak, aby były skierowane ku sobie. Przesuń dłonie po bokach głowy w przód, zaginając delikatnie małżowiny uszne. Położ palce wskazujące na palcach środkowych. Naduś palcem wskazującym lewej dłoni na palec środkowy, pozwalając, by się z niego zsunął i uderzył w tył głowy. Jeśli uczyniłeś to prawidłowo, powinieneś usłyszeć we wnętrzu głowy dudniący dźwięk przypominający bębnienie. Następnie uczyń to samo za pomocą palca wskazującego prawej dłoni, naciskając nim na palec środkowy i uderzając nim w tył czaszki, wywołując w jej wnętrzu dudniący dźwięk bębnienia. Wykonaj to ćwiczenie stukając naprzemiennie palcami wskazującymi w tył czaszki, raz palcem wskazującym prawej dłoni, a raz lewej dłoni, uderzając nimi w sumie czterdzieści osiem razy.

ODDZIAŁYWANIE

Poprawia funkcjonalność nerek, chroni przed chorobami uszu i pogarszaniem się słuchu.

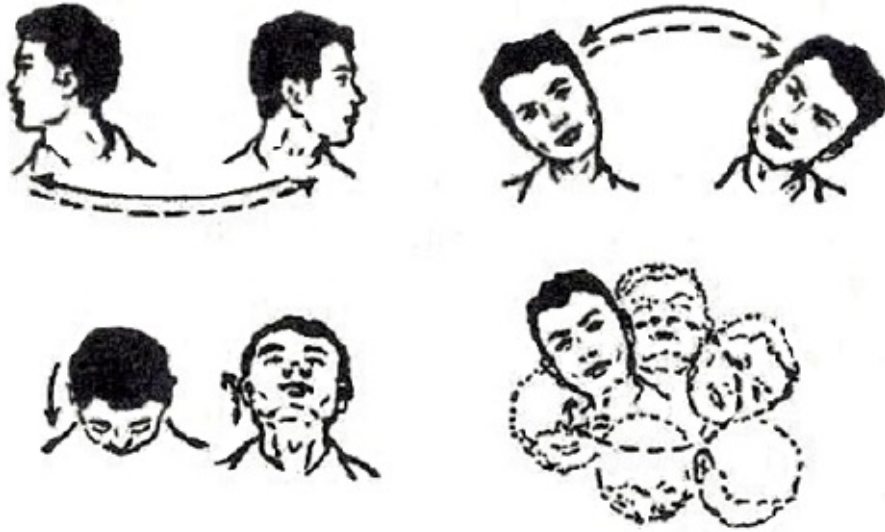
UWAGI DOTYCZĄCE PRAKTYKI

- Naciskaj dłońmi na zagięte małżowiny uszne stosunkowo mocno.
- Dłonie powinny ściśle przylegać do głowy z obu jej stron.

Rys. 4. Rysunek przedstawiający siódmy sposób noszący nazwę „Ostukiwanie palcami tylnej części czaszki”

Ósmy sposób OBACANIE GŁOWY

Rys. 5. Rysunki przedstawiające poszczególne etapy wykonywania ósmego sposobu o nazwie „Obracanie głowy”

OPIS SPOSOBU

1. Obróć głowę w lewo tak dalece, jak tylko to możliwe. Jednocześnie skieruj wzrok w tył tak daleko, jak tylko zdołasz. Następnie obróć głowę w prawo i ponownie skieruj wzrok maksymalnie za siebie. W sumie obróć głowę spoglądając za siebie osiem razy w lewo i osiem razy w prawo.
2. Przetocz powoli, okręźnię głowę. Skieruj głowę najpierw w stronę barku, następnie opuść ją w dół w kierunku klatki piersiowej, po czym przenieś w stronę drugiego barku, a następnie unieś odchylając w tył.

ODDZIAŁYWANIE

Poprawia wzrok oraz oczyszcza głowę ze szkodliwych produktów przemiany materii.

UWAGI DOTYCZĄCE PRAKTYKI

- Gdy obracasz głowę na boki, utrzymuj ją prosto przez cały czas wykonywania ćwiczenia.
- Gdy przetaczasz okręźnię głowę, w trakcie pochylania głowy w przód, skieruj wzrok na klatkę piersiową, gdy natomiast unosisz i odchylasz głowę w tył, skieruj wzrok w górę (dosł. „w kierunku nieba”).

Dziewiąty sposób

POCIERANIE BRZUCHA

OPIS SPOSOBU

Pocieraj dłońmi o siebie do chwili, aż poczujesz, że ich wewnętrzne strony stały się gorące.

Położ lewą dłoń na talii z lewej strony tułowia, a prawą na podbrzuszu. Przesuń prawą dłoń masującym ruchem okrężnie po brzuchu trzydzieści sześć razy, zgodnie z kierunkiem ruchu wskazówek zegara.

Rozetrzyj ponownie dłonie o siebie. Położ prawą dłoń na talii z prawej strony tułowia, a lewą dłoń na podbrzuszu. Ponownie rozmasuj brzuch kolistymi ruchami lewej dłoni, przesuając ją po nim trzydzieści sześć razy w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara.

Rys. 6. Rysunki ilustrujące dziewiąty sposób o nazwie „Pocieranie brzucha”

ODDZIAŁYWANIE

Wzmacnia organy i narządy wewnętrzne usytuowane w brzuchu, w tym organy płciowe, zwiększa libido i ogólną witalność.

UWAGI DOTYCZĄCE PRAKTYKI

Pocieraj brzuch rozgrzаныmi dłońmi tak samo, jak czyniłeś to masując nimi twarz w trakcie drugiego ćwiczenia.

Dziesiąty sposób

MASAŻ PODESZEW STÓP

OPIS SPOSOBU

Wykonaj niniejsze ćwiczenie siedząc, najlepiej na krześle lub na tapczanie. Oprzyj prawą stopę na podłożu. Ugnij lewą nogę w kolanie i połóż podudzie na prawej nodze, tuż nad kolaniem. Rozmasuj podeszwę lewej stopy prawą dłoń, najpierw pocierając ją, a następnie masując okrężnie trzydzieści sześć razy palcami prawej dłoni.

Opuść lewą nogę, połóż stopę na podłożu, a prawą nogę ugnij w kolanie i oprzyj na lewej nodze, nad kolaniem. Rozmasuj lewą dłoń podeszwę prawej stopy pocierając ją, a następnie masuj ją okrężnie również trzydzieści sześć razy.

ODDZIAŁYWANIE

Zwiększa sprawność i siłę mięśni stóp, chroni przez chorobą beri-beri¹.

UWAGI DOTYCZĄCE PRAKTYKI

- Nie wykonuj ruchów masujących podeszwy stóp zbyt szybko lub zbyt silnie je uciskając. Czyń to z wyczuciem i odczuciem komfortu.

Rys. 7. Rysunki obrazujące wykonanie dziesiątego sposobu o nazwie „Masaż podeszew stóp”

Jedenasty sposób

Zaciśnij zęby w trakcie oddawania moczu.

Dwunasty sposób

Zamknij mocno oczy w czasie wydalania kału (defekacji).

Opracował

Sławomir Pawłowski

Gdynia, lipiec 2015

Artykuł zamieszczono na stronie internetowej
<http://kungfu.gdyniapozarzadowa.pl/masaz/> dnia 17 czerwca 2020 r.

1 Beri-beri jest chorobą będącą skrajną formą awitaminozy, powstałą na skutek niedoboru witaminy B1, która odgrywa istotną rolę w przemianie węglowodanów, gdyż umożliwia prawidłowe spalanie glukozy. Przy niedoborze witaminy B1 na skutek niecałkowitego utleniania glukozy, w ustroju gromadzi się toksyczny kwas pirogronowy, powodujący uszkodzenie najwrażliwszych tkanek ustroju, nerwów, śródbłonek włośniczek oraz porażenia mięśni okoruchowych. W rezultacie dochodzi do zapalenia wielonerwowego (polineuropatii), porażenia, zaników mięśni, obrzęków kończyn, twarzy i tułowia, braku łaknienia, wybarwień skóry oraz licznych zaburzeń psychicznych. Jej leczenie medyczne polega na podawaniu choremu dużych ilości witaminy B1 w połączeniu z dietą wysokowitaminową.

Podczas badań nad chorobą beri-beri w 1911 roku Kazimierz Funk wykrył i wyodrębnił w otrębach ryżowych substancję, której brak wywołuje tę chorobę. Odkrytą substancję nazwał witaminą, tworząc tym samym podstawy nauki o witaminach.